

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Difficultas III. Quomodo concurrunt species impressæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

DIFFICULTAS III.

Quomodo concurrant species impressæ.

QUOD species concurrant effectivè, affirmat Suarez uterque, Arriaga, Oviedo, sed id negat Solerius & Martinon cum aliis. Denfanda sunt argumenta utriusque partis.

Pro affirmativa.

PRIMA RATIO EST, qua utitur Suarez. Quia cognitio producitur per assimilationem cum objecto, debet ergò procedere à principio assimilativo, hoc autem non est nisi species.

RESPONDETUR. Negando quod assimilationem illam objecto, effectivè, non possit producere ipsemet intellectus, licet indigeat præinformari & compleri specie. Et certè si intellectus secundum vim suam spectatus, dum concurret ad intellectionem, concurret etiam tanquam assimilativus, apparet ergo, etiam illi inesse vim assimilandi, licet in actum hunc exire non possit, sine specie, cui non est quod tribuatur vis effectiva.

SECUNDA RATIO EST, qua etiam utitur Oviedo: Species communicat cognitioni representationem, & eam non communicat in genere causæ materialis, non enim cognitionem recipit, nec in genere causæ formalis, quia cum species impressa non sit imago formalis objecti, non potest formaliter illuminare subiectum ad suas operationes, & aliunde specificare cognitiones, spectat ad objectum. Ergò nonnisi in genere causæ efficientis concurret.

RESPONDERI POTEST. Concurrere species in genere causæ formalis, eò quod recepta species in intellectu, faciat illum esse potentiam completam, ad assimilandum cognitionem objecto, cuius objecti est illa species.

INSTAT Oviedo. Potentia informata iisdem speciebus, modo producit hanc intellectionem, modo illam. Ergò hæc determinatio, est per modum principii concurrentis cum potentia.

RESPONDETUR. Ut hæc potius quam illa ponatur intellectio, determinatio pendet ab occurrentia objecti, cogitationibus injectis à bona, ut dicit Aristoteles, fortuna, & sicut posita pluralitate specierum, ut hæc potius quam illa species concurrat, etiam in principii oppositorum, refertur id in occurrentiam objectorum, ita & in præsentem. Sed id non probat concursum effectivum specierum.

TERTIA RATIO EST ex recentiori Sua-

rez. Divina essentia prout exercet munus speciei, concurret effectivè ad visionem beatam. Ergò & aliæ.

RESPONDETUR. Hanc propositionem veram esse, nonnisi ex suppositione, quòd species creatæ concurrant cum potentiis effectivè, licet Divina essentia per suam omnipotentiam concurret effectivè. Deinde specialis est ratio de essentia Divina, hæc enim non ita recipitur in intellectu creato, sicut species creatæ, hinc potiori jure, competit illi, ut concurret in genere causæ efficientis, alio modo concurrente specie creatæ.

QUARTA RATIO ex Arriaga est. Objectum quando est præsens, non concurret formaliter ad cognitionem, Ergò nec species, sed utrumque debet concurrere in genere causæ efficientis.

RESPONDERI potest, dubium esse, annon & objectum, concurret ad cognitionem, per modum causæ formalis extrinsecæ, pureque terminativæ. Deinde specialis ratio potest esse pro speciebus, quia illæ jam unitæ, possunt commodius dici, quòd compleant potentiam ad agendum.

QUINTA RATIO ejusdem. Specie existente in potentia, datur ejus concursus in genere causæ formalis, & tamen tunc non datur concursus speciei ad actum, quia tunc non sit actus: Ergo quando existit actus, alium concursum habet species, præter concursum, in genere causæ formalis.

RESPONDERENT, oppositi nullum tunc intervenire alium entitativè concursum ad actum, sed tota illius causalitas, quam habet respectu actus, est complere potentiam, ut possit illum actum elicere, hinc cum sit causa causæ, hoc est intellectus, in genere compleri, erit & causa causati, sed erit tunc concursus formaliter distinctus, ratione scilicet connotati, superadditi, ita ut species in circumstantia positionis actus dicatur concurrere in genere causæ formalis proximæ, remotè autem in circumstantia negationis actus.

EXPLICARI hic etiam concursus potest per concursum moralem: tribuit aliquis gladium furioso ad occidendum inimicum, concursus illius totus, quem facit ad occasionem, est solum traditio gladii jam transacta, nec tamen cum sit occisio, causat traditio gladii specialiter illam occisionem, sed solum, quia complevit potentiam furiosi, ad occisionem ponendum. Et licet verum sit, quòd gladius concurret ad occisionem effectivè, sed non gladius est, qui causat occisionem, nomine tradentis gladium, sed causat ipsa traditio, quæ non concurret effectivè ad occisionem illam, ita fiet & in præsentem. Quòd si dicas traditionem illam concurrere effectivè in aliquo sui, nempe

nempe in gladio, idem dici poterit, quod species concurrat effectivè in aliquo sui, nempe in potentia, quam complet.

SEXTA RATIO est ex Mastrio, disp. 4. num. 103. Certum est potentiam non esse principium completum ad eliciendum actum, aliàs posset potentia quodecunq; objectum percipere, quod est falsum. Requiritur ergò concursus objecti, qui debet poni effectivus, quia si concurreret solum disponendo vel determinando, tunc objectum vel species, haberent se ut conditio sine qua non, quod dici non potest, quia tunc à posteriori deprehenditur aliquid esse causa aliquis effectus, quando in ipso effectu, peculiaris ratio aut formalitas invenitur, tali causæ attribuenda: quia talis formalitas non ponitur in ipso, nisi per talis causæ influxum, similitudo enim semper arguit causalitatem.

RESPONDETUR. Tunc à posteriori deprehenditur aliquid esse causam alicujus effectus, quando in ipso effectu reperitur similitudo: Restringe: quæ non possit referri, in aliquod aliud principium, indubiè concurrens ad illum effectum, si enim ad illud indubitatum principium referri posset, ad illud erit referenda illa similitudo, ut ita, sicut entia, ita nec principia multiplicentur sine necessitate: quia autem illa similitudo ad objectum potest referri, tanquam in principium, in ipsum intellectum, hinc in illum referenda erit. Quod autem in illud principium quod est intellectus, referri possit similitudo illa, ratio est, quia cum ipse intellectus sit definitivè perceptivus objecti, quod alia phrasi exprimitur assimilativus sui actus objecto: habet enim vim producendi notitiam, quæ notitia, est imago objecti, idè illa similitudo poterit referri in intellectum: & sicut ipsa facies hominis, se ipsa non influit physice in similem pictam imaginem, licet ipsa picta imago, dicat similitudinem, ita & in præsentem.

SEPTIMA RATIO EST. Si non concurrunt species effectivè ad notitiam, omnes causæ partiales, poterunt dici conditiones sine qua non.

RESPONDETUR. Causæ evidenter partiales, non poterunt dici conditiones sine qua non, causæ tantum partiales putativæ, poterunt dici conditiones sine qua non, illa autem erit causa partialis putativa, quæ non est necessaria, cum effectus in aliud principium, totaliter, referri possit.

Pro negativa parte.

PRIMUM ARGUMENTUM EST. Species dantur ad hoc, ut determinent intellectum, hoc autem fit nonnisi in genere causæ formalis.

RESPONDETUR. Determinat pes curvus rectum ad claudicationem, & tamen concurrit ad illam effectivè. Deinde negatum est supra, quod officium specierum sit, determinare, vel saltem non est hoc solum.

SECUNDUM ARGUMENTUM EST. Concurfus ad cognitionem, est immanens, est vitalis. Ergò species ad illam concurrere non potest.

RESPONDETUR. Negando consequentiam, si enim habitus, Deusq; ipse, concurrere possunt ad actus vitales, cur non & species?

TERTIUM ARGUMENTUM EST. Cognitio ad amorem, non concurrit effectivè, ergò nec species ad actum.

RESPONDETUR. Disparitatem esse, Quia si actus produceret effectivè alium actum, hoc ipso jam esset quædam potentia, & non principii, sed principium, nihil autem verat, ut sit principium, non autem principii, ipsa species, comparata v. g. ad intellectionem.

Rationibus pro utraque parte pensatis hoc dici potest, quod spectata communiore auctoritate doctorum, possit concedi concursus effectivus. Unde attendendo ad auctoritatem, ex eo etiam posset dici, quod objectum per speciem concurrat, productivè ad notitiam, quia illa notitia, est imago objecti, & tamen ad rationem imaginis requiritur, ut producatur ab eo, cujus est imago, unde in Divinis VERBUM Divinum, repræsentat creaturas, & tamen non est imago creaturarum, quia non producitur ab illis. Spectata autem ratione, evidenter illum non probari, possetque adhuc adhiberi fundamentum negativum. Quia scilicet nullum est fundamentum, neque illa necessitas tribuendi alium concursum, præter hunc, de quo aliàs constat, qui stat in complemento potentia. Et licet quidem dentur completiva aliqua potentialium, quæ simul effectivè concurrant, quales sunt habitus supernaturales infusi, non tamen id verum est de omnibus completivis, quia præsentia objecti complet, ut hæc potius pars à DEO contradictionis noscatur, fundamentum item completur à termino, & tamen utrique huic non conceditur concursus effectivus. De habitu etiam naturali dispar est ratio, quia facilitas in ipsomet exercitio substantia actus, non posset sine tali concursu salvari, ut dictum supra, quæ ratio non militat pro præsentem. Quamvis autem Augustinus dicat, cognitionem esse partem objecti & potentia, ad hoc salvandum, sufficere dicere, quod sit partus objecti, per speciem completis potentiam, terminantisque notitiam.

QUESTIO